

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA
pracovisko Kremnica Kellárova ulica 125/553, 98701 KREMNICA

ZÁSADY OCHRANY

Pamiatkovej rezervácie Kremnica

Pamiatkovej zóny „Územie banských diel v okoli Kremnice“

Riaditeľ KPÚ B. Bystrica: Ing. Miroslav Vavreck
Spracovatelia: Ing. arch. Jarmila Maršáková
Ing. arch. Mária Čurilla
Ing. Oliver Fliska
Mgr. Peter Hlásny
Mgr. Miroslav Šichtová

Konzultanti: Ing. arch. Ľudmila Husovská, PhD
Doc. Ing. arch. Jana Laiková, PhD
– FA STU Bratislava
Dátum: 1. jún – november 2003

Zásady ochrany pamiatkového fondu
Pamiatková rezervácia Kremnica
Pamiatková zóna Územie banských dieľ v okolí Kremnice

O b s a h

I.

Vstupné údaje

II.

Zhodnotenie územia – vývoj a súčasný stav územia

II. - A

Analýza vývoja a súčasného stavu technických pamiatok

II. - B

**Analýza vývoja a súčasného stavu urbanistických častí a ulíc
Kremnica, Kremnické Bane**

III.

**Vyhodnotenie súčasného stavu územia Kremnice a Kremnických Baní
z hľadiska zachovaných hodnôt**

IV.

Z Á S A D Y ochrany pamiatkového fondu

Kremnica a Kremnických Baní

V. –

Manažment ochrany, využívania a regenerácie pamiatkových území

VI. –

Záver

Prílohy:

príloha č.1 - Grafická dokumentácia

príloha č. 2 - T A B U L K Y

príloha č. 3 - Fotodokumentácia

ZÁSADY OCHRANY

Pamiatkovej rezervácie Kremnica
a
Pamiatkovej zóny „Územie banských diel v okolí Kremnice“

časť I. Vstupné údaje

časť II. Zhodnotenie územia z hľadiska pamiatkových hodnôt

Riaditeľ KPÚ B. Bystrica: Ing. Miroslav Vavrek

Spracovatelia: Ing. arch. Jarmila Maršálková

Ing. arch. Marián Čurilla

Ing. Oliver Finka

Mgr. Peter Mosný

Ing. Miroslava Šichtová

Konzultanti: Ing. arch. Ľudmila Husovská, PhD

Doc. Ing. arch. Jara Lalková, PhD – FA STU Bratislava

Dátum spracovania: jún – november 2003

Zásady ochrany pamiatkového fondu
Pamiatková rezervácia Kremnica
Pamiatková zóna „Územie banských diel v okolí Kremnice“
O b s a h

I.	Vstupné údaje	
I – 1.	Údaje o zadaní a spracovaní zásad	6 - 7
I – 2.	Pamiatkovo chránené územia - základné údaje	8
	– názov, predmet ochrany, vyhlásil, dátum vyhlásenia	
I – 2.1.	PR - Pamiatková rezervácia Kremnica + ochr.pásma	8
I – 2.2.	PZ - Pamiatková zóna „Územie banských diel v okolí Kremnice“ + ochr.pásma	9
I – 2.3.	Vymedzenie pamiatkovo chráneného územia	10
	– výpis mapových podkladov, popis hranice	
	- PR - Pamiatková rezervácia Kremnica	
	- PZ - Pamiatková zóna „Územie banských diel v okolí Kremnice“	
I – 3.	Iné chránené územia	16
	– ochrana prírody,dobývací priestor,chránené ložiskové územie,vodo hospodárske,	
I – 4.	Prehľad podkladov k spracovaniu Zásad ochrany pamiatkového fondu:	18
I – 4.1.	Vedudy, grafiky, olejomaľby	
I – 4.2.	Historické mapy, fotografie, pohľadnice	
I – 4.3.	Staršie urbanistické plány, štúdie, návrhy a iné	
I – 4.4.	Predchádzajúce zásady a dieľanie zásady, odborné stanoviská	
I – 4.5.	Použitá literatúra – výpis	21
I – 5.	Prehľad spracovaných štúdii a územno-plánovacích dokumentácií	23
I – 6.	Skratky - vysvetlivky	25
II.	Zhodnotenie územia – vývoj a súčasný stav územia	
II – 1.	Širší historický vývoj, širšie vzťahy, hlavné ľahy.	27
II – 1.1.	Krajinné prostredie pamiatkovo chránených území	29
II – 1.2.	Vývoj ložísk s drahokovným zrudnením	
II – 1.3.	Geológia, žilné systémy	
II – 2.1.	Historický vývoj dobývania	35
II – 2.2.	Prehľad vývoja ťažiariských spoločností	
II – 2.3.	Návštevy významných osobností v Kremnici	
II – 2.4.	Stručný historický vývoj banského práva	
II – 3.	Vývoj Kremnice, historické názvy mesta, erb	40
	A. vývoj dobývania – baníctva (spracovanie rudy) – heslovite	
	B. historický a stavebný vývoj – heslovite	
II – 3.1.	Historické názvy mesta, symboly mesta	
II – 3.2.	Historické názvy, výpis vývoja názvov ulíc a námestí	
II – 3.3.	Zaniknuté objekty Kremnice	59
II – 3.4.	Demografia, obyvateľstvo a počet domov Kremnice	
II – 4.	Vývoj Kremnických Baní, zaniknuté objekty	67
II. - A	Analýza vývoja a súčasného stavu technických pamiatok	71
II – 5.1.	Kremnica, Kremnické Bane	72
	Zhodnotenie objektov rudného poľa – vývoj a súčasný stav	
	- 1 – 3 – dedičné štolne	76
	- 4 – 24 – šachty	86
	- 25 – 40 – štôlne	
	- 41 - hutnícke spracovanie koncentrátov	90
	- 42 – energetický systém	
	- 43 – areál úpravne Au – Ag rúd	
	- 44 – grobňové vodovody	
	- 45 – prejavys banskej činnosti na povrchu	
	- 46 – 49 – žily	
	- 50 - pingy	
	- 51 – 52 vodné hospodárstvo – Turčekovský vodovod, vodný systém	
II – 5.2.	Prehľadný výpis šacht – súčasný stav	
II – 5.3.	Prehľadný výpis štôlní – súčasný stav	96
		97

II. - B	Analýza vývoja a súčasného stavu urbanistických častí a ulíc	98
II - 6.1.	Kremnica	99
II - 6.1.1.	Hradný areál, mestské hradby, Štefánikovo námestie – PR	
II - 6.1.2.	Námestie SNP a Dolná ulica – PR	
II - 6.1.3.	Kutnohorská ulica – PR, PZ	
II - 6.1.4.	Kollárova ulica – PR, PZ	
II - 6.1.5.	Dolná ulica – južná časť pod poliklinikou – PZ	
II - 6.1.6.	Veterínska ulica (Veterník) – PZ	
II - 6.1.7.	Horváthova ulica, Galanthov majer- (PR), PZ	
II - 6.1.8.	Ulica Rumunskej armády, Kalvária- PZ	
II - 6.1.9.	Banská cesta, Schultersberg, Šturec – PZ	
II - 6.1.10.	Nová Dolina a Revolta – PZ	
II - 6.1.11.	Langsfeldova ulica, Štúrova ulica – PZ	
II - 6.1.12.	Továrenska ulica (príahlé ulice), Zámocké námestie (Zámocká ulica) - PZ, (PR)	
II - 6.1.13.	Zlatá ulica – PZ	
II - 6.1.14.	Ulica P. Križku, Zechenterova ulica, Matunákova ulica – PR, PZ	
II - 6.1.15.	Angyalova ulica, Bystrická ulica, Partizánska Dolina, Skalka – PZ, mimo PZ	
II - 6.1.16.	Ul. Československej armády a staničný chodník, Ulica Sama Chalúpku - PZ, Ulica ČSA (Jazerná) mimo PZ	
II - 6.2.	Kremnické Bane	139
II - 6.2.1.	Staré Piary (Schafferei) - PZ	
II - 6.2.2.	západne od Štátnej cesty I/65 (časť okolo obecného úradu a vodnej nádrže) - PZ	
II - 6.2.3.	východne od Štátnej cesty I/65 (okolo železničnej trate) – mimo PZ	
II - 7.	Základné vývojové etapy územia Kremnice a okolia – zhrnutie	142
	- urbanisticko-architektonické	

III.	Vyhodnotenie súčasného stavu územia Kremnice a Kremnických Baní z hľadiska zachovaných hodnôt	
III - 1.	Urbanisticko – krajinárske hodnoty	145
III - 2.	Urbanisticko - historické hodnoty	
III - 3.	Architektonicko – historických hodnôt NKP, Návrh NKP, Návrh Pamäti hodnosti, Objekty dotvárajúce prostredie,	
III - 4.	Technické hodnoty	
III - 5.	Umelecko - historické hodnoty	
III - 6.	Archeologické hodnoty	
III - 7.	Hodnoty historickej zelene	

IV. ZÁSADY ochrany pamiatkového fondu Kremnice a Kremnických Baní

IV - 1.	Zásady ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt územia	151
IV - 1. 1.	Zásady ochrany krajiny:	
IV - 2.	Zásady ochrany krajiny a sídla, ich vzájomný vzťah Zásady ochrany panoramatických pohľadov, charakteristických siluet a pohľadových uhlov	
IV - 3.	Zásady ochrany kostry urbanizmu	154
IV - 3.1	Historické cesty a hlavné dopravné trasy: Pôdorysná schéma ulíc a námestí,	
	1. KREMNICA	
	2. KREMnické BANE	
IV - 4.	Zásady ochrany štruktúry sídiel (ako celku)	156
IV - 4.1.	Zásady ochrany parcelácie	
	1. KREMNICA	
	2. KREMnické BANE	
IV - 4.2.	Zásady ochrany historickej zástavby	
	1. KREMNICA	
	2. KREMnické BANE	

IV – 4.3. Zásady ochrany hmotovo – priestorového riešenia	
IV – 4.3.1 Zásady ochrany historických dominánt	
1. KREMNICA	
2. KREMnické BANE	
IV – 4.3.2. Zásady ochrany hmotovo – priestorového riešenia	
1. KREMNICA	
2. KREMnické BANE	
IV – 4.3.3. Zásady hmotovo-priestorového riešenia	159
– novostavby v pamiatkovo chránenom území	
A. Územie PR Kremnica	
B. Katastrálne územie Kremnica (mimo PR)	
a katastrálne územie Kremnické Bane (mimo PZ vidieckej Kremnické Bane)	
1. KREMNICA	
2. KREMnické BANE	
IV – 4.3.4. Zásady zachovania a riešenia strešnej roviny	162
(i pre – novostavby v pamiatkovo chránenom území	
1. KREMNICA	
2. KREMnické BANE	
IV – 5. Zásady ochrany architektúry objektov	
- Národné kultúrne pamiatky (NKP), návrhy za NKP	
- Objekty pamäti a hodnoty obcí	
- Objekty dotvárajúce prostredie pamiatkovo chráneného územia	
- Objekty rušivé alebo vyžadujúce úpravu.	
IV – 5.1. Zásady ochrany architektúry - architektonický výraz objektov	
- fasáda a jej prvky	
- výplne otvorov	
IV – 6. Zásady ochrany urbanistického interiéru a jeho prvkov	165
- dlažba	
- oporné múry	
- oplotenia	
- verejné osvetlenie	
- slávnostné osvetlenie	
- ozvučenie a mestský rozhlas	
- malá architektúra	
- zberné nádoby domového odpadu, separovaný zber	
IV – 6.1. Zásady riešenia - Informačný systém, označenie prevádzok a reklamy	
- na území PR	
- slávnostná výzloha	
IV – 7. Zásady funkčného využitia : Stanovenie podmienok pre funkčné využitie pamiatkovo chráneného územia, priestorov a objektov	167
IV – 7.1. Zásady funkčného využitia chráneného územia	
1. KREMNICA	
2. KREMnické BANE	
IV – 7.2. Zásady funkčného využitia priestorov	
IV – 7.3. Zásady funkčného využitia objektov	
IV – 8. Archeologické nálezy a náleziská, zásady ich ochrany:	168
IV – 9. Zásady ochrany zelene	
IV – 10. Zásady dopravného riešenia:	
IV – 10.1. Zásady ochrany – železničná doprava	171
IV – 10.2. Zásady ochrany – cestná doprava	
IV – 11. Zásady ochrany a riešenia infraštruktúry	
1. KREMNICA	
2. KREMnické BANE	
V. – Manažment ochrany, využívania a regenerácie pamiatkových území	174
VI. – Záver	176
Vplyv povrchovej ťažby na technické NKP, na PZ	177

- Vysvetlivky, skratky
- Použitá dokumentácia a pramene, literatúra – viď bod I – 4.5

Prílohy:

príloha č.1 – Grafická dokumentácia

A/ 1.	Katastrálne mapy s vyznačením pamiatkovo chránených území	
AB	Katastrálne územie KREMница, KREMnické BANE	2 x A4
A	Katastrálna mapa KREMница –	
A 1/ 1 až 20	- kladačské listy, mapa M 1:1000 (zmenšená) – intravilán	21 listov
A 2/ 1 až 12	- kladačské listy, mapa M 1:2000 (zmenšená) – extravilán	13 listov
B	Katastrálna mapa KREMnické BANE -	
B 1/ 1 až 4	- kladačské listy, mapa M 1:2000 (zmenšená) – intravilán	5 listov
B 2/ 1 až 4	- kladačské listy, mapa M 1:5000 (zmenšená) – extravilán	5 listov
B/ 1.	Širšie vzťahy – mapy historické	
H 1	Širšie vzťahy – Lazarova mapa Uhorska z roku 1528	2 x A4
H 2	Širšie vzťahy – Mülleropva mapa Uhorska z roku 1709	2 x A4
H 3	Širšie vzťahy – Lipského mapa Uhorska z roku 1805	2 x A4
H 4	Staré banské diela (aj zaniknuté) - Kremnica, Krem. Bane, Turček	6 x A4
H 5	Mapa okolia Kremnice z roku 1890, 1894 – dedičné štôlne, rudné žily (zmenšená)	3 x A4
H 6	Mapa (farebná) Kremnického banského pola – pôdorys, rez (zmen.)	2 x A4
2.	Historické mapy Kremnica	
HA/1	Mapa Kremnitz, stav v roku 1935, vyznačený stav rok 1858	12 x A4
HA/2	Mapa maďarská „Körmöcz“ cca rok 1890 – 1900 (zmenšená)	3 x A4
HA/3	Mapa Kremnica, stav rok 1935	12 x A4
HA/4	Mapa Kremnica, stav rok 1978	4 x A4
HA/5	Zaniknuté objekty Kremnica, staré číslovanie – maďarská mapa „Körmöcz“ cca rok 1890 – 1900	8 x A4
HA/6	Stavebno-historická analýza objektov – Kremnica (mestské hradby)	2 x A4
HA/7	Kremnica - detail mapy z roku 1858 - Urbanistická štruktúra Colner a Sollner	1 x A4
HA/8	Mapa Kremnice – Systém rozvodu Grobňového vodovode	2 x A4
HA/9	Mapa Kremnice (Banská cesta, Altgrund) – technické diela	2 x A4
HA/10	Mapa Kremnice (Banská cesta, Mlynská ulica) - Systém využitia technologickej vody	2 x A4
HA/11	Schéma šachty Mária (časť)	2 x A4
3.	Historické mapy Kremnické Bane	
HB/1	Mapa Johannesberg, stav z roku 1935	4 x A4
HB/2	Mapa Kremnické Bane, stav z roku 1937	4 x A4
HB/3	Mapa banských diel na Kremnických Baniach	4 x A4
4.	Vývoj – vývojové etapy - katastrálne územie Kremnica a Kremnické Bane	
V 1	Analýza vývoja do roku 1328	2 x A4
V 2	Analýza vývoja od roku 1328 do roku 1500	2 x A4
V 3	Analýza vývoja od roku 1501 do roku 1700	2 x A4
V 4	Analýza vývoja od roku 1701 do roku 1840	2 x A4
V 5	Analýza vývoja od roku 1841 do roku 1940	2 x A4
V 6	Analýza vývoja po roku 1941	2 x A4
5.	Stav historickej hmotovo-priestorovej štruktúry	2 x A4
C/	Zásady	
C	Širšie vzťahy – základná mapa SR Žiar nad Hronom 36-134(zmenšená)	2 x A4
Z 1	Zásady Kremnica a Kremnické Bane (zmenšená M 1:5000) – diaľkové a panoramatické pohľady, pohľadové uhly	6 x A4
Z 2	Zásady Pamiatková rezervácia Kremnica M 1: 2000	6 x A4
Z 3	Územie banských diel v okoli Kremnice (zmen. M 1:5000)	20 x A4

príloha č. 2 -**T A B U L K Y****k. ú. KREMNICÁ****T- A1 Výpis objektov podľa ulíc (číslovanie 1 – 16)**

- s vyznačením NKP, návrhy NKP, Návrhy za pamätičodnosti
- s vyznačením požadovaných stavebných úprav

**T - A 2-4 Výpis objektov navrhnutých do ÚZPF SR, návrhy do ÚZPF SR
návrh za pamätičodnosti obce**

- stavebné objekty a zeleň
- technické diela

k. ú. KREMnické BANE**T- B 1-4 Výpis objektov -**

- NKP,
- (návrhy NKP)
- Návrhy za pamätičodnosti
- dotvárajúce objekty

príloha č. 3 - Fotodokumentácia**A/ – diaľkové pohľady a panoramatické pohľady**

- KREMNICÁ, KREMnické BANE a okolie
urbanistické, urbanisticko – krajinárske hodnoty
(– historické fotky – veduty - porovnanie)

foto č.1-7,13,15,18,21,26,32,35
foto č.8až 31,12,14,16-17,19-
20,22-25,27-31,33-34,36,39

B/ – historické fotky KREMNICÁ

- zaniknuté objekty
- historické fotky KREMnické BANE
- zaniknuté objekty

foto č. 8-31
foto č. H 1-33
foto č. 33-34,36,39
foto č. H 34-50

C/ - vstupy do sídiel

- KREMNICÁ – (časti ulíc, námestí)
- KREMnické BANE - časti obce

foto č. 40 - 105
foto č. 106 - 115

D/ – objekty - návrh na zápis do ÚZPF SR

foto č. 116 - 126

- návrh zoznamu pamätičodnosti obcí :

- KREMNICÁ
- KREMnické BANE

foto č. 127 - 136
foto č. 137 - 139

D/ – hodnoty urbanisticko – architektonické

foto č. 140 - 151

- hodnoty architektonické a technické, a architektonické prvky foto č. 152 - 163
- umelecko – historické hodnoty foto č. 164 - 170
- umelecko – historických hodnoty – detailly architektúry foto č. 171 - 179
- prvky urbanistického interiéru foto 180 -182

I. - 1. Údaje o zadani a spracovaní zásad

Mesto KREMNICA - ako obstarávateľ Územného plánu mesta Kremnica v zastúpení Ing. arch. N. Valkovej – odborne spôsobnej na obstarávanie ÚPP a ÚPD obci (adresa Robotnícka č. 6, 974 01 Banská Bystrica) sa obrátila na Krajský pamiatkový ústav Banská Bystrica listom dňa 31.07.2003 v zmysle § 19 ods. 2 zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení (Stavebný zákon) o zaslanie všetkých dostupných podkladov o využití územia, o navrhovaných zámeroch ako i obmedzujúcich faktoroch, ktorými je potrebné sa zaoherať pri spracovaní územno-plánovacej dokumentácie.

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica – pracovisko Kremnica v zmysle § 29 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o o c h r a n e pamiatkového f o n d u (pamiatkový zákon) spracováva z á s a d y ochrany pamiatkového územia, ktoré sú súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia.

Krajský pamiatkový úrad ako príslušný prvostupňový správny orgán v zmysle § 11 odstavec 2 písmeno b/ pamiatkového zákona vypracúva podklady súvisiace s prípravou územno-plánovacej dokumentácie

Krajský pamiatkový úrad v zmysle § 11 odstavec 2 písmeno f/ - poskytuje obci metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní miestnych pamätihodností obce.

Z á s a d y ochrany pamiatkového územia sú:

dokumentom na vykonávanie základnej ochrany pamiatkového územia – obsahujú požiadavky na primerané funkčné využitie územia, na zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, prvkov urbanistického interiéru a uličného parteru, charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, archeologických nálezísk, prípadne ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt pamiatkového územia.

Spracovávanie zásad je hlavne zamerané na prieskumy kultúrneho dedičstva - urbanistickej štruktúry, historickej urbanistickej, architektonickej a umelecko-historickej hodnoty, či historickej zeleň, nachádzajúceho sa ešte v teréne, tiež v archívnych podkladoch.

Terén si vyžaduje ešte systematický archeologický, architektonicko-historický a umelecko-historický výskum hmotných pamiatok a archívny výskum.

Zásady sú:

súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia, ktorý je podkladom na spracovanie územno-plánovacej dokumentácie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších právnych predpisov.

Zásady sú:

podkladom pre spracovanie Územného plánu mesta Kremnica v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení (Stavebný zákon),

- § 7 a radí územný priemet ochrany kultúrnych hodnôt územia medzi tzv. ostatné podklady;
- § 11 ods. 5 písmeno d/ , kde sa stanovujú okrem iných i zásady a regulatívy ochrany a využívania kultúrno-historických hodnôt;
- podľa § 12 ods. 4 písmeno i/ územný plán obce obsahuje i vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov,
- podľa § 12 ods. 6 písmeno a/ -so záväznou časťou, ktorá obsahuje návrh regulatívov územného rozvoja a presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia (napr. urbanistické, priestorové, kompozičné, kultúrnohistorické, archeologické,...)

- podľa § 12 ods. 6 písmeno e/ - zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt,...
- podľa § 19 b ods. 1 písm. b/ v rámci prípravných prác obstarávateľ príslušnej územno-plánovacej dokumentácie v spolupráci s príslušnými orgánmi štátnej správy stanoví možnosť využitia spracovaného územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt a stanoviť stupeň ich záväznosti. V tomto prípade ide o spoluprácu s Krajským pamiatkovým úradom v Banskej Bystrici.

Generálna konferencia UNESCO, ktorá sa zišla v Paríži 17. októbra až 21. novembra 1972 na svojom XVII. zasadnutí prijala dňa 16. novembra 1972 DOHOVOR O OCHRANE svetového kultúrneho a prírodného dedičstva.

Vláda Slovenskej republiky prijala dňa 8.1.1991 uznesením č. 14/1991 opatrenia na realizáciu Návrhu koncepcie záchrany kultúrneho dedičstva SR s dôrazom na koncepcné zámery a ciele štátnej pamiatkovej starostlivosti. Nadviazala tak na „Svetovú chartu ICOMOS v záchrane historických miest“, ktorá bola touto Medzinárodnou radou pre pamiatky a sídla pri UNESCO prijatá a schválená v dňoch 10. – 15. októbra 1987 vo Washingtone.

Európska charta územného plánovania, schválená r. 1983 uvádzajúca: „Obnova historického dedičstva pamiatok a ich súborov sa musí stať integrálnou súčasťou celkovej politiky štátu aj v oblasti územného plánovania a kultúrneho dedičstva“.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 z 19. decembra 2001 o ochrane pamiatkového fondu upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná. (§ 1 odstavec 1 pamiatkového zákona)

- Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (oznámenie č. 159/1991 Zb.)
- Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 15/1980 Zb. o Dohovore o opatreniach na zákaz a zamedzenie nedovoleného dovozu, vývozu a prevodu vlastníctva kultúrnych statkov
- Európsky dohovor o ochrane archeologického dedičstva (oznámenie č. 344/2001 Z. z.)
- Dohovor o ochrane architektonického dedičstva Európy (oznámenie č. 369/2001 z. z.).

Poznámka:

Zásady ochrany pamiatkových území boli spracovávané v nadväznosti na pamiatkový výskum územia pamiatkovej rezervácie a pamiatkovej zóny. K spracovaniu zásad ochrany pamiatkových území bol realizovaný urbanisticko – historický, architektonicko – historický a aj umelecko – historický výskum pamiatkových území a vývoj stavebno – historických štruktúr, so zapracovaním existujúcich archeologických výskumov. Archívny výskum bol realizovaný s podkladom archívu MV SR – Oblastný archív Kremnica, dostupnej literatúry, starších mapových a projektových podkladov. Len čiastočne bol sprístupnený fond NBS – MMM Kremnica. Výsledky prieskumov sú zhrnuté v analýzach historických a pamiatkových hodnôt území.

I. – 2. Pamiatkovo chránené územia

Predmetom riešenia týchto Zásad sú pamiatkovo chránené územia Pamiatková rezervácia Kremnica a Pamiatková zóna Kremnické Bane, ktoré sa nachádzajú na katastrálnom území Kremnica a katastrálnom území Kremnické Bane v okrese Žiar nad Hronom.

I. – 2.1. PAMIATKOVÁ REZERVÁCIA KREMNICA - mestská (katastrálne územie Kremnice)

- Mestská pamiatková rezervácia (MPR) bola vyhlásená prvýkrát v roku 1950.
- Vláda Slovenskej republiky Uznesením VIÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY z 23. mája 1990 číslo 239 schválila návrh na rozšírenie hraníc Mestskej pamiatkovej rezervácie v Kremnici.
(chybné vyhlásenie uznesením, správne nariadením)
- Nadobudnutie účinnosti – nie je právoplatné, hranica sa rešpektuje.
(pozn.: Správa katastra Žiar nad Hronom vyznačuje kód pamiatkovo chráneného územia)
- Úrad vlády Slovenskej republiky listom č. 1827/1996 4280/96 zo dňa 18. 11. 1996 potvrdil platnosť uznesenia č. 239/1990 týkajúceho sa návrhu na rozšírenie hraníc MPR v Kremnici.
- Mestské zastupiteľstvo v Kremnici schválilo rozšírenie hraníc Mestskej pamiatkovej rezervácie v Kremnici dňa 17. 04. 2000.
- Aktualizácia Návrhu na vyhlásenie rozšírených hraníc PAMIATKOVEJ REZERVÁCIE KREMNICA bola v roku 2002 predkladaná Ministerstvom kultúry SR na vyhlásenie Vláde Slovenskej republiky.

Predmetom ochrany územia PR Kremnica je historické jadro – areál mestského hradu, stredoveká urbanistická zástavba s gotickými základmi domov na Štefánikovom námestí a stredoveké hradby. Na pôvodné vstupy brán mestského opevnenia navázuje kompaktná zástavba Ulic Dolná, Kutnohorská a Kollárova.

V juhovýchodnej časti – pôvodne rozptýlenej urbanistickej zástavby zahŕňa územie Ulic P. Križku a Zechenterovu záhradu.

Na pamiatkovom území je väčšia koncentrácia národných kultúrnych pamiatok (v hraniciach z roku 1950 je to 53 NKP, na rozšírenom území je to ešte 62 NKP) celkovo 115 NKP.

Ochranné pásmo pamiatkového územia – MPR Kremnica

V roku 1988 Štátny ústav pamiatkovej starostlivosti Bratislava vypracoval Návrh vymedzenia ochranného pásma – Kremnica – mestská pamiatková rezervácia (textová časť a grafická príloha s vyznačením hranice – M 1:5 000).

- Mestský národný výbor v Kremnici listom č. Kult./325/45/89 zo dňa 13. 04. 1989 súhlasil s návrhom hraníc ochranného pásma, doporučil úpravu hraníc MPR Kremnica.
- Mestské zastupiteľstvo v Kremnici Uznesením č. 178/92 dňa 26. 10. 1992 zobraťo na vedomie a súhlasilo s návrhom vymedzenia ochranného pásma MPR Kremnica, spracovaného ŠÚPS Bratislava, doplneného v zmysle zápisu z pracovného rokovania, konaného dňa 16. 6. 1992 na SÚPS pracovisko Kremnica.
- Mestské zastupiteľstvo v Kremnici Uznesením č. 88/0005 dňa 29. 05. 2000 zrušilo uznesenie MsZ č. 178/92 zo dňa 26. 10. 1992 vo veci návrhu vymedzenia ochranného pásma Mestskej pamiatkovej rezervácie Kremnica z dôvodu neopodstatnenosti, pretože je v platnosti vyhlásená Pamiatková zóna Územie banských diel v okoli Kremnice (vyhlásená v roku 1999), ktorá prekrýva navrhované ochranné pásmo MPR Kremnica. (viď PZ).

I – 2.2. PAMIATKOVÁ ZÓNA - Územie banských diel v okoli Kremnice (katastrálne územie KREMNICA a katastrálne územie KREMNICKÉ BANE)

- Vyhlásená bola Všeobecňou záväznou vyhláškou Krajského úradu v Banskej Bystrici č. 13/1999 z 26. marca 1999 - o vyhlásení územia s banskými dielami v okoli Kremnice za pamiatkovú zónu
- nadobudla účinnosť dňa 19. mája 1999, po oznámení vo Vestníku vlády SR - ročník č. 9 čiastka 3.

Predmetom ochrany územia je :

- ochrana územia s historickými banskými a ostatnými historickými stavbami v okoli Kremnice, spolu s kultúrnymi pamiatkami v katastrálnom území Kremnice a v katastrálnej území Kremnické Bane,
- historická urbanistická a architektonická kompozícia a stavebná štruktúra PZ umelecko-historické, architektonické a technické hodnoty objektov (zariadení) na území PZ
- prírodná a krajinárska konfigurácia terénu, prejavy montánnej činnosti v území.

Na pamiatkovom území je väčšia koncentrácia národných kultúrnych pamiatok – technických.

Katastrálne územia Kremnica a katastrálne územie Kremnické Bane má:

- na území PR Kremnica 115 NKP,
- na území PZ 43 NKP,
- mimo chránených území 6 NKP,
- z toho na chránených územiach 28 NKP - banských diel a stavieb súvisiacich s banskou činnosťou,
- v návrhu do ÚZPF SR 29 objektov – banských diel a stavieb súvisiacich s banskou činnosťou,
- v návrhu do zoznamu pamätihodností obce Kremnica a Kremnické Bane – banských diel a stavieb súvisiacich s banskou činnosťou je 9 objektov, (i zaniknutých).

Pamiatková zóna "Územie banských diel v okoli Kremnice" zobrazovalo na vedomie:

- Uznesenie Mestského zastupiteľstva v Kremnici číslo 179-92 zo dňa 5. 11. 1992
- Uznesenie číslo 2/93 Obecného zastupiteľstva zo dňa 22. 2. 1993

Ochranné pásmo pamiatkového územia :

Pamiatková zóna "Územie banských diel v okoli Kremnice" nemá svoje ochranné pásmo.

Poznámka :

Viď iné chránené pásma a územia – návrh legislatívnej úpravy ochranného pásma Areálu kostola sv. Jána Krstiteľa na Kremnických Baniach.

I. – 2.3. VYMEDZENIE pamiatkovo chráneného územia

POPIS HRANICE

- Pamiatková rezervácia KREMNICA (príloha č. 2)
- Pamiatková zóna ÚZEMIE BANSKÝCH DIEL V OKOLÍ KREMNICE (príloha č. 1, 3)

Územné vymedzenie pamiatkovej zóny Územia banských diel v okoli Kremnice je vyznačené na priložených mapových podkladoch a popisom v texte – zahŕňa katastrálne územia obcí Kremnica a Kremnické Bane.

A/ hlavný mapový podklad - Štátnej mapy odvodená M 1 : 5 000 na listoch – technicko-hosp. mapy Kremnica (príloha – mapy AB, B2/1-4)

4 – 3	3 – 3
4 – 4	3 – 4
4 – 5	3 – 5
4 – 6	3 – 6

B/ doplnené časti (detailedy)

- intravilán - na listoch – technicko-hosp. mapy Kremnica M 1 : 1 000 (príloha – mapa A 1/ 1 až 20)

3 – 5/12

3 – 5/14

3 – 5/31 3 – 5/32

4 – 5/44 3 – 5/33 3 – 5/34

4 – 6/22 3 – 6/11

C/ - na listoch - technicko-hosp. mapy M 1 : 2000

- extravilán k. ú. Kremnica (príloha – mapa A2/ 1 až 12 Kremnica)
- intravilán k. ú. Kremnické Bane (príloha mapa B1/ 1 až 4 – **hrubým**)

(4 – 3/ 2)

	4 – 3/ 4	3 – 3/3
4 – 4/1	4 – 4/ 2	3 – 4/1
4 – 4/3	4 – 4/4	3 – 4/3
	4 – 5/2	3 – 5/1 (3 – 5/2)
	4 – 5/4	3 – 5/3
	4 – 6/2	3 – 6/1

D/ - na listoch - technicko-hosp. mapy M 1 : 5 000
- extravilán k. ú. Kremnické Bane (príloha mapa B2/ 1 až 4)

4 – 3

3 – 3

4 – 4

3 - 4

Poznámka:

Hranica chráneného územia – pamiatková zóna Územia banských diel v okolí Kremnice je spracovaná v zmysle:

- ČSN O1 3411 schválenej 15. 11. 1989 – mapy veľkých merítok , ktorá je od 1. 1. 1993 normou STN s pôvodným číslom 153, článok 39 a vyznačená značkou 2.23 a v zmysle článku 40 je popísaná: Pamiatková zóna „Územie banských diel v okoli Kremnice“.
- INŠTRUKCIE na ostatné úlohy katastra nehnuteľností vydanej Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa Bratislava 1994 pod č. 984490 I /93, § 5 – odst. 4 (chránené územie je v smere S – J dlhé 6 km a v smere V – Z 2 km, i keď plochou zahŕňa územie cca 1000 ha).

Súčasťou vymedzenia PZ Územia banských diel v okolí Kremnice je : POPIS HRANICE PZ príloha č. 1 – a/ priebeh hranice – vonkajšia hranica
príloha č. 2 – b/ priebeh hranice – vnútorná hranica – PZ obklopuje Pamiatkovú rezerváciu Kremnica + výpis parciel PR Kremnica
príloha č. 3 – c/ priebeh hranice – vnútorná hranica – PZ obklopuje pamiatkovú zónu vidieku Kremnické Bane + výpis parciel PZ Kremnické Bane

Poznámka č. 1:

Mapové podklady s vyznačením a popisom hranice pamiatkovej zóny sú vyznačené v katastrálnych mapách Správa katastra Žiar nad Hronom.

Poznámka č. 2: Hranica pamiatkovej zóny nie je vyznačená v doteraz spracovanej územno-plánovacej dokumentácii.

POPIS HRANICE

- Pamiatková zóna ÚZEMIE BANSKÝCH DIEL V OKOLÍ KREMNICE

Poznámka :

Priebeh hranice PR Kremnica a PZ Kremnické Bane (vidiecka) tvoria vnútornú hranicu PZ Územie banských diel v okolí Kremnice (prílohy č. 2 a 3)

Priebeh hranice – vonkajšia hranica - Územie banských diel v okolí Kremnice

Hranica pamiatkovej zóny (ďalej len „hranica“) sa začína v katastrálnom území Kremnické Bane (mapový list

KREMNICA – KREMNIČKÉ BANE 4 – 3/2 M 1: 2000) v najsevernejšom bode územia PZ – na križovatke štátnej cesty I/65 (smer Martin – Žiar nad Hronom) parc. č. 358 s pravou odbočkou na Krahule – č. parc. 294 a s ľavou odbočkou – prístup k lesu a cintorínu – parc. č. 229.

Hranica prechádza východnou – severovýchodnou krajinou cesty I/65 – parc. č. 358 až po hranicu katastrálneho územia Kremnické Bane – Kremnica (hl. mapa – list 4 – 3, 3 – 3, 4 – 4, 3 – 4 M 1:5000).

Cca 200 m pred katastrálnym územím Kremnica je štátnej cesta I/65 prečíslovaná na parc. č. 665 – map. list 3 – 4 M 1:5000.

V katastrálnom území Kremnica štátnej cesta I/65 pokračuje parc. č. 3357 (mapový list Kremnica 3 – 4/1 M 1:2000).

Na výškovej kóte 640 m n. m. sa hranica odkláňa východným smerom – pretína Piarsky potok parc. č. 3337 a ďalej pokračuje severou stranou parciel č. 3383/2 a 3383/1 a pretína potôčik – parc. č. 3340, po železničné trati Vrútky – Hronská Dúbrava cez Kremnicu – parc. č. 3335. Tu sa hranica lomí južným smerom a ide západnou hranou parc. č. 3335 (železničná trať) – avšak „parcela do PZ nepatrí“. (Vid. priebeh trate na hlavnej mape list 3 – 4 M 1:5000).

Pred tunelom Do Kesla sa hranica odkláňa od železničnej trate (vid. map. list Kca 3 – 5/1 M 1:2000) a parc. č. 3133 (JV stranou) ide hranica k hranici intravilánu Kremnica, pričom križuje pešiu komunikáciu – parc. č. 3341. Prechádza na (map. list 3 – 5/12 M 1:1000) parc. č. 420 (hranica ide V – JV stranou) a ďalej pokračuje (map. list Kca 3 – 5/14 – M 1:1000) po obslužnej komunikácii parc. č. 2210. Prechádza SV a JV stranou parc. č. 2210, východnou stranou parc. č. 418 a následne pretína Zlatú ulicu – parc. č. 2219. Hranica prechádza SV stranou parc. č. 581, 584, 589, 597, 595/1, 2.

Pri štátnej ceste II/578 – Malinovského ulica – parc. č. 2218 sa hranica opäť odkláňa východným smerom a severou stranou cesty – parc. č. 2218 pokračuje až po most cez Zvolenodolinský potok – parc. č. 2230, kde hranica prechádza na južnú stranu cesty – parc. č. 2218, pričom hranica pozdĺž cesty zahŕňa parc. č. 2217, 702/1, 700, 698, 699 až po poľnú cestu parc. č. 2216. Hranica pokračuje JV stranou parc. č. 2216. Táto hranica je i hranicou intravilánu Kremnice, pričom pokračuje JV stranou parc. č. 725, SV a JV stranou parc. č. 1155.

Pri území železničnej stanice – parc. č. 2306 ide hranica jej SZ stranou. Prechod na list Kca 3-5/32 – M1:1000.

Územie zahŕňa parc. č. 1155, 1169, 1136/2 (prechod na list Kca 3 – 5/33 M 1:2000), 1232 a 2273/2. Ďalej hranica pokračuje východnou a južnou stranou parc. č. 2273/2 (št. cestou III-0508 – parc. č. 2240). Hranica pokračuje južnou stranou parc. č. 2273/1 – prístupová komunikácia k závodu. (Hranica obchádza celý výrobný komplex Elektrovod – parc. č. 1220.) Hranica pokračuje južnou a východnou stranou parc. č. 1224/1, východnou a z časti severou stranou parc. č. 1224 (prechod na list Kca 3 – 5/34 M

1:1000) (po železničnú trať – parc. č. 2300), hranica východnou stranou parc. č. 1224/1 prechádza na severovýchodnú stranu parc. č. 1227. Pri pomocnej komunikácii sa hranica odkláňa a pokračuje juhovýchodnou – južnou stranou parc. č. 2278 na západ.

Prechod na list Kca 3 – 6/11 M 1:1000.

Ďalej hranica pokračuje – zahŕňa parc. č. 2257, 1406, 1410, 1414, 1419, 1434, (prechod na map. list Kca 3 – 5/33 M 1 : 1000), 1436, 1437, 1440, 1442, 1445, 1448, 1545/2, stará obslužná komunikácia parc. č. 1544 (prechod na map. list Kca 4 – 5/44 M 1:1000) a 2283. Tu v juhozápadnom rohu parc. č. 2283 sa hranica lámne a napája sa na východnú stranu cesty I/65 – parc. č. 2196, ďalej takto hranica pokračuje na juh (viď. map. list Kca 4 – 6/22 M 1:1000).

Prechod z intravilánu do extravilánu katastrálneho územia Kremnice na map. list Kca 4 – 6/2 M 1:2000.

Hranica východnou stranou parc. č. 3373 – št. cesta I/65 – pokračuje na juh (prechod na map. list Kca 3 – 6/1 M 1:2000) až po tretí stretnutie s prístupovou komunikáciou – južné vyústenie komunikácie – parc. č. 3375.

Tu sa hranica lomí – pretína parc. č. 3373 – št. cestu I/65, krátkym úsekom (cca 140 m) pokračuje späť – ale západnou stranou, po parc. č. 2779. Ďalej pokračuje južnými - juhovýchodnými stranami parc. č. 2779, 3350, 2770, 2778 (prechod na map. list Kca 4 – 6/2 M 1:2000), 2777, pri parc. č. 2776 sa hranica lomí na sever. Hranica pokračuje západnou stranou parc. č. 2776, 2775, južnou stranou parc. č. 2772, 2762, 2761, 3363, 2758, 2757, 2756.

(Tieto parcely tvoria i hranicu katastrálneho územia Kremnice s katastrálnym územím Horná Ves.)

Na Strážnom kopci – pri strete s hranicou katastr. územia Lúčky na kóte 560 m n. m. sa hranica lomí na sever – pokračuje po hranici katastr. územií Kremnica – Lúčky a zahrňuje parc. č. 2756, 2755, 2754, 2753, 2752 a pretína št. cestu III/6529 smer z Kremnice na Koperniku – parc. č. 3362. Ďalej opäť pokračuje smerom severným – po vrchol kopca Šibeničný vrch na kótu 619 m n. m. a hranica zahrňuje parc. č. 2272, 2721, 2720 (prechod na map. list Kca 4 – 5/4 M 1:2000), 2653, 3361/1, 2649, 2652, 3366/2, 2511, 2509 až po Kalváriu na kóte 647 m n. m. a zahrňuje parc. č. 2508, 2507, 2470/1 (prechod na map. list Kca 4 – 5/2 M 1:2000), ďalej na Šturec (kóta 820 m n. m.) a zahrňuje parc. č. 2461 (map. list Kca 4 – 4/4 M 1:2000) parc. č. 2460, (map. list Kca 4 – 4/3 M 1:2000) parc. č. 2456. (Vid. značenie na hl. mape A – list Kca 4 – 4 M 1:5000)

Hranica stále pokračuje hranicou kat. územií Lúčky a Kremnica a zahrňuje parc. č. 2456, 2457, až po prienik cesty parc. č. 3351 – časť nazývaná Folhin. Hranica pokračuje západnou stranou parc. č. 3351. (vid. map. List Kca 4 – 4/1 M 1:2000).

Značenie hranice ďalej pokračuje na hlavnej mape A (list 4 – 4 M 1:5000) v časti Urbanovej lúky. Tu hranica pokračuje západnou stranou parc. č. 555 – poľná cesta. (Prechod na map. list 4 – 3 M 1:5000.) Hranica zahrňuje parc. č. 554 a 557 – Barónové lúky.

Hranica sa lomí na východ a pokračuje polnými cestami – severozápadnou stranou parc. č. 668 a 584 až k intravilánu obce Kremnické Bane (map. list Kremnica – Kremnické Bane 4 – 3/2 M 1:2000) parc. č. 229.

Hranica pokračuje severozápadnou stranou parc. č. 229 po parc. č. 358 – po št. cestu I/65, ktorú pretína a končí vo východnom bode hranice vymedzujúcej pamiatkovú zónu.

Priebeh hranice - Pamiatková rezervácia Kremnica

Poznámka :

Priebeh hranice PR Kremnica tvorí vnútornú hranicu PZ Územie banských diel v okoli Kremnice.

Hranica PR Kremnica sa nachádza v katastrálnom území Kremnica (hranica pre vyhlásenie PR Kremnica je vyznačená v mapových podkladoch M 1:1000, celé územie PR je vyznačené na mape - Mapové listy M 1:500:

	3 - 5/113	
	3 - 5/131	3 - 5/132
4 - 5/244	3 - 5/133	3 - 5/134
4 - 5/422	3 - 5/311	

Hranica územia PR Kremnica sa začína najsevernejším – východiskovým bodom. Výkres A 1/8 – katastrálna mapa KREMNIC 3-5/11. Východzí bod je strel pravého brehu Piarskeho potoka – parcela č. 2299/1 s Kutnohorskou ulicou – východnou stranou – parc. č. 2198. Hranica pokračuje východnou stranou chodníka parc. č. 2198 na juh po pešiu komunikáciu – parc. č. 2199. Severou a potom východnou stranou parc. č. 2199 sa dostaneme k nám. Slobody (teraz Zámocké námestie) – parc. č. 2201, ktoré hranica pretína. Tu sa hranica odkláňa JV smerom pozdĺž – severovýchodnej stranou – cesty a chodníka ps.c. č. 2201 (výkres A 1/11 – katastrálna mapa KREMNIC 3-5/13) až po Kollárovu ulicu – parc. č. 2222. Túto priamo križuje, hranica sa odkláňa juhozápadným smerom JV stranou parc. č. 2222. Hranica sa lomí južným smerom, pokračuje východnou stranou parc. č. 2231, pri JZ rohu domu parc. č. 511 križuje parcelu č. 2231 a ďalej pokračuje východnou stranou parc. č. 2232. Križuje uličku parc. č. 2233. Smer sa odkláňa východným smerom proti prúdu Zvolenodolinského potoka - hranica pokračuje pravým brehom – severou stranou parc. č. 2300/3 v dĺžke cca 140 m po JV rohu domu parc. č. 795/1.

Tu sa hranica odkláňa južným smerom. Križuje Zvolenodolinský potok a chodník parc. č. 2237. Po východnej hranici parc. č. 955/2, 953, 952, 950, 2236, 948/2 k Zechenterovej záhrade – parc. č. 947. Ohraničujúc hranicou Zechenterovu záhradu – parc. č. 947 z východnej strany až po JZ roh. Pri strete parciel č. 947, 2241 a 966 pokračuje hranica juhovýchodnou stranou parc. č. 2241, križuje ulicu Červenej armády (teraz Ulica ČSA) parc. č. 2247.

Hranica pokračuje juhovýchodnou stranou parc. č. 927, (výkres A1/14 – katastrálna mapa KREMNIC 3-5/31) parc. č. 928, 922, 2254, križuje ulicu Pavla Križku – parc. č. 2240 a lomí sa juhozápadným smerom. Hranica pokračuje juhovýchodnou stranou parc. č. 2253/1,2 (Matuňáková ulica) po križovačke s Veteríckou ulicou. Hranica sa lome západným smerom zahrňujúc parc. č. 842/3, 2252/3 a križujúc ulicu SNP (teraz Dolná ulica) parc. č. 2196. Výkres č.A1/13 – katastrálna mapa KREMNIC 4-5/42.

Hranica sa lomí severným smerom – pokračuje západnou stranou Dolnej ulice – chodníka – parc. č. 2205. Pod domom č. 68/95 – (parc. č. 1690) sa hranica lomí západným smerom – zahrňujúc parc. č. 1689/3. Hranica sa lomí a pokračuje východnou stranou parc. č. 1689/1, južnou stranou parc. č. 1684, pretína št. cestu I/65 – Horváthova ulica – parc. č. 2292.

Hranica sa lomí severným smerom a pozdĺž západnej strany parc. č. 2292 (št. cesta I/65 – smer Žiar nad Hronom - Martin) pokračuje (výkres č. A1/10 – katastrálna mapa KREMNIC 4-5/24, výkres č. A1/11 – katastrálna mapa KREMNIC 3-5/13 , výkres č.

A1/8 – katastrálna mapa KREMNICA 3-5/11) až po dotyk št. cesty I/65 (ulica Júliusa Horvátha) s Kremnickým potokom – parc. č. 2298.

Pri potoku hranica križuje št. cestu – parc. č. 2292 smerom východným a pokračuje pravým brehom Kremnického potoka západnou stranou – parc. č. 2298. Pri sútoku s Piarskym potokom prechádza hranica na pravý breh Piarskeho potoka – severnú stranu parc. č. 2299/1. Hranica pokračuje proti prúdu smerom východným až po východnú stranu parc. č. 2198 (chodníka Kutnohorskej ulice) a napája sa na východný bod.

Výpis parciel – PR Kremnica – katastrálne územie Kremnica:

parc. č. 1 – 51, 512 – 527, 799 – 825, 827 – 831, 833 – 842, 922 – 928, 930 – 955, 1683 – 1696, 1730 – 1761, 1791 – 1796, 1798 – 1810, 1863 – 1883; 2196 – 2199, 2201, 2204 – 2206, 222, 2231 – 2232, 2237, 2240 – 2241, 2247, 2249 – 2254, 2288, 2292, 2298 – 2300;

(Pozn. – parcely vodných tokov a komunikácií sú len v čiastke vymedzenia územia.)

Príloha č. 3

POPIS HRANICE PZ ÚZEMIA BANSKÝCH DIEL V OKOLÍ KREMNICE

c/ Priebeh hranice – II. vnútorná hranica

PZ obklopuje PZ Kremnické Bane - vidiecku

Hranica PZ Kremnické Bane sa nachádza v katastrálnom území Kremnické Bane.
map. list KREMNICA – Kremnické Bane 4 – 3/3 M 1:2000

Na severe hranice začína severnou stranou parc. č. 163 (garáž pri obslužnej ceste – parc. č. 102). Ďalej hranicou pokračuje severnou hranou parc. č. 162, severovýchodnou stranou parc. č. 168, 141, 140, východnou stranou parc. č. 122, 105, juhovýchodnou stranou parc. č. 105, 104, pretína obslužnú komunikáciu parc. č. 102.

Ďalej hranica pokračuje južnou stranou parc. č. 97, 96, 98, hranica sa láme na západ. Hranica pokračuje západnou hranou parc. č. 99, 101, 132, 134/1, 138, 171, 169, 178, 179, 180, 181 a 182 - po severozápadný bod územia PZ – vidieckej – SZ bod – č. parc. 182. Tu sa hranica lomí východným smerom až k východziemu bodu – stretu s parcelou č. 163 a preťatiu obslužnej komunikácie – parc. č. 102.

Výpis parciel – PZ vidiecka Kremnické Bane – katastrálne územie Kremnické Bane:

parc. č. 96 – 105, 122 – 132, 134/1 – 141, 162 – 171, 177 – 182

-patria vidieckej pamiatkovej zóne Kremnické Bane

-nepatria PZ Územia banských diel v okolí Kremnice

I. – 3 INÉ OCHRANNE PÁSMA A ĎALŠIE CHRÁNENÉ ÚZEMIA ZRIADENÉ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Katastrálne územia KREMNICHA a katastrálne územia KREMnické BANE eviduje iné chránené územia :

1. PAMIATKOVÁ ZÓNA KREMnické BANE (vidiecka)

Bola vyhlásená Vyhláškou č. 1/1994 Okresného úradu v Žiari nad Hronom o vyhlásení územia v obci Kremnické Bane za pamiatkovú zónu, podľa § 6 zákona SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a na základe § 7 ods. 7 zákona č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy (prípisom č. 94/00275 zo dňa 20. 9. 1994)

Vyhláška nadobudla účinnosť dňa: 1. 5. 1994 (uverejnená vo Vestníku - ročník 4, čiastka 4, OÚ v Žiari nad Hronom zo dňa 28. 4. 1994.

Predmetom ochrany územia je pôvodná urbanistická štruktúra časti hlavnej ulice so zachovaním zástavby baníckych pavlačových (ale i prízemných) domov.

Zásady ochrany pamiatkového územia :

PAMIATKOVÁ ZÓNA KREMnické BANE (vidiecka) :

Zásady pamiatkovej starostlivosti boli vypracované PÚ Bratislava, reg. stredisko Banská Bystrica, pracovisko Kremnica r. 1994/1995 a sú platné pre toto územie.

Ochranné pásmo – PZ Kremnické Bane (vidiecka) - nemá.

Na hranicu územia PZ Kremnické Bane navázuje územie vyhlásenej (v roku 1999)

Pamiatkovej zóny "Územie banských diel v okolí Kremnice", ktoré tvorí vonkajší rámcu územia vyhlásenej PZ Kremnické Bane (vidieckej).

2. Vyhlásené chránené ložiskové územia:

DOBÝVACÍ PRIESTOR „Kremnica Au, Ag“, ktorý bol určený rozhodnutím bývalého MHD pod č. MHD – DP č. 12 z 21. 1. 1961. Výmera dobývacieho priestoru územia podlieha osobitným predpisom – Banský zákon č. 44/1988 Zb. v znení Zákona SNR č. 498/1991 Zb. (rozloha : 11 795 509 m²)

3. Vyhlásené malo-plošné chránené územie Ochrany prírody :

PRÍRODNÁ REZERVÁCIA - BUJAČIA LÚKA, rozloha 2,04 ha
Ohrozený druh flóry Slovenska – ŠAFRÁN dvojfarebný (*Drocus discolor*)

4. Vyhlásené malo-plošné chránené územie Ochrany prírody :

PRÍRODNÁ REZERVÁCIA - KREMnický šTÓS, rozloha 18,77 ha

5. Vyhlásené chránené stromy:

ulica (námestie)	por. číslo	drevina - druh	č. parcely	počet stromov
KATASTRÁLNE ÚZEMIE KREMNICA:				
medzi Zlatou a Kollárovou ul.	1/	SEKVOJA obrovská	370	1
Šturec (pri pamätníkoch návštev)	2/	LIPA veľkolistá (pri šachte Leopold mestská)	2093	1
Zechenterova záhrada	3/	TISY	947	
Zechenterova záhrada	4/	DUB letný	947	1
KATASTRÁLNE ÚZEMIE KREMnické BANE:				
Kremnické Bane				
- Staré Piargy (pri d. č. 27)	5/	LIPA veľkolistá	540	1

Okrem vyhlásených chránených stromov podlieha územie osobitným predpisom – Zákon NR SR č. 287/1994 Zb. o ochrane prírody a krajiny.

(použit. lit. – Všeobecne záväzná vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 5/1996 zo dňa 20. decembra 1996, ktorou sa vyhlasuje zoznam chránených stromov v Banskobystrickom kraji)

6. - Evidovaná lokalita MINERÁLNYCH PRAMEŇOV
- Kremnica – vrt KŠ - 1
7. - návrh legislatívnej úpravy - OCHRANNÉ PÁSMO národnej kultúrnej pamiatky:
Areálu kostola sv. Jána Krstiteľa na Kremnických Baniach.
8. - navrhovaná prírodná pamiatka Ochrany prírody je:
KREMnický ŠTUREC, rozloha 50 ha
9. - Za veľkoplošné chránené územie Ochrany prírody je
navrhovaná Chránená krajinná oblasť (CHKO) KREMnické VRCHY
10. - Výpis území tvoriacich prvky kostry územného systému ekologickej stability
 - jadrové územie národného významu – Územie Kremnických vrchov (viď návrh CHKO)
 - biocentrá regionálneho významu - Kremnický štít – Javorník (Kremnický Štós)
- Skalka

Poznámka :

- Chránený areál – VEJMUTOVKOVÝ PORAST
bola zrušená ochrana č. 543/2002, platné od 1.1.2003
- Chránený areál – SKALA MIERU
Bola zrušená ochrana
- Chránené stromy – BREZY na Ulici P. Križku
Bola zrušená ochrana r. 2000, platné od 1.1.2001

I – 4. PREHLAD PODKLADOV k spracovaniu Zásad pamiatkovej starostlivosti

I – 4. 1 Prehľad podkladov – VEDUTY, GRAFIKY, OLEJOMALBY

- Pohľad na Kremnicu z roku 1573 „Kremnitz und Bergweref dafelh ...“ – z knižného vydania Nového banského práva z roku 1760 , autori C. Engelbrecht a Preffel – detail mesta, foto 28
- Reprodukcia medirytiny S. Mikovínyho z roku 1733, detail mapy foto 22
- Lavírovaná perokresba Kremnice z roku 1742 od B. Mayerla, vložená do františkánskej kroniky (rím.-kat. fara v Kremnici – „CIVITAS CREMNICIENSIS“ foto 8
- Olejomalba Kremnica – od Jeremiáša Rotha von Rothenfelsa ry roku 1729 - (? detto maďarská mapa 1742)
- maďarská maľba –popis „Körmöczbánya, Kremnitz 1742“, foto 9
- Lept A. Nunzera podľa Ch. Engelbrechta a J. A. Preffela z roku 1746 „C“ foto 27
- Kresba Kremnice z roku 1764 – autor Johann Anreiter von Zierenfeld (viď Zlatá kniha Baníctva, foto 23
- Rytina hradu zo zač. 19. stor. od V Myskovského – repro z časopisu „Vasárnapi Ujság“
- veduty hradu – V. Myskovszký - od SV,
 - od JV
 - od J (kamer a severná veža)
- veduta na mesto z roku 1814 v záhlaví cehovej listiny, foto 10
- Veduta mesta 19.stor. foto 11
- Reprodukcia z novín Vasárnapi Ujság z roku 1862 – pohľad na mesto a hrad Kremnica
- Kolorovaná oceľorytina veduty Kremnice od L. Rohbocka, rok 1856 – 1864 (viď Zá1984)
- Litografia – Kremnické hlavné námestie z r. 1867 – 1880 (autor A. Slowikowski) (viď Zásady z roku 1984)
- Reprodukcia z časopisu „Vasárnapi Ujság“ Kremnica – námestie z roku 1872
- Olejomalby, skice, grafiky kremnických maliarov – G. a V. Angyal, V.Hermély, R. Longino, Valocký, a i.

I – 4. 2 Prehľad podkladov – HISTORICKÉ MAPY, FOTKY a POHLADNICE

- Lazarova mapa Uhorska z roku 1528
- Müllerova mapa Uhorska z roku 1709
- Lipského mapa Uhorska z roku 1805
- Mapa Kremnitz, stav v roku 1935, vyznačený stav rok 1858
- Mapa Johanesberg, stav v roku 1935, vyznačený stav rok 1858
- Mapa maďarská „Körmöcz“ cca rok 1890 – 1900
- maďarská mapa z r. ? 1901 - Körmöcz Szab. Kir. És Föbányaváros Térképe (lit. Borovský)
- Mapa Kremnica , stav rok 1935
- Mapa Kremnické Bane, stav rok 1937
- Mapa Kremnica, stav rok 1978
- Mapa okolia Kremnice z roku 1890 – 1894 – dedičné štolne, rudné žily
- Mapa Kremnického banského poľa – pôdorys, rez
- Mapa Kremnice – systém rozvodu Grobňového vodovuodu
- Mapa Kremnice – technické diela
- Mapa Kremnice – systém využitia technologickej vody
- Mapa banských diel - Kremnica a Kremnické Bane
- a iné kópie máp v archíve KPÚ Banská Bystrica
- Fotky – historické, album archív KPÚ B.Bysrica – pracovisko Kremnica
- 1. letecká fotka (z roku 1970 – lit. Vasiliak)
- Pohľadnice (historické) – Üdvözlet Körmöczbányáról (detto album)
- Reprodukcie – viď literatúra (detto album)

I – 4. 3 Prehľad podkladov – STARŠIE URBANISTICKÉ PLÁNY, ŠTUDIE, NÁVRHY a iné

- Kon. 19.storočia - vznikol regulačný plán námestia od arch. Jozefa Huberta, ktorý sa nerealizoval / návrh úpravy po zburaní kostola a krámov/.
 - Vrstevnicová mapa Kremnice a okolie – nemecká, podľa predlohy kreslil Ing. J. Roth
 - Sídelný vývoj mesta Kremnice – návrh Dr.T. Lamoš, vypracoval Ing. P. Mokoš
 - vznikol regulačný plán arch. Tvarožka, ktorý počítal s odkrytím mestských hradieb a odklonením cesty do Turca pod Kalváriu,
 - Základný upravovací plán Kremnica M 1:2880, arch. Juro Tvarožek – schválený v roku 1947 regulačnou komisiou
 - 1950 - pôvodná výsadná časť mesta ohrazená opevnením sa stala mestskou pamiatkovou rezerváciou
 - Zastavovací plán jednotlivých ulíc Kremnice – Zlatá ulica, Zámocké námestie – Dr. Ing. Chudomelka - od roku 1954
 - Od roku 1973 – Kremnica v programe obnovy kultúrnych pamiatok, regenerácie MPR a historických jadier miest SSR
 - Stavebno – historická analýza objektov (historické jadro) – Dr. Ing. Chudomelka – 1967
 - r. 1970 - vláda SSR vyhlasuje mestský hrad za národnú kultúrnu pamiatku, zároveň uznesením vlády sú stanovené podmienky pre postupnú a plánovitú záchranu PR a začal sa spracovávať územný plán CMZ Kremnica,
 - Dislokačná štúdia historického jadra Kremnica – Dr. Ing. Chudomelka – r. 1973
 - Strechy – historické jadro Kremnica – v 16. storočí – Dr. Chudomelka (r. 1973)
 - Model „Kremnica - mestské jadro“ zo 16. stor. – Ing. arch. Gojdič
 - Strechy – historické jadro Kremnica – Ing. arch. Floreková (r. 1987?)
 - Urban.štúdia hist.jadra Kremnice - I. etapa 1972,II. etapa 1975, Ing.arch. Péter Ladislav
 - Územný projekt CMZ Kremnica – URBION B.Bystrica , 1973
 - po r. 1975 - uznesením vlády sa začína komplexná obnova kultúrnych pamiatok a celej pamiatkovej rezervácie Kremnica
 - 1977 - Radou Ss KNV v B. Bystrici je schválený ÚPN CMZ
 - Kremnica – Veterník – IBV – Stavoprojekt B.Bystrica, 1979
 - Sept.1982 (Urbanisticko-architektonická štúdia „Interiér ulice SNP Kremnica“-študijná úloha ZSA ,autori : Ing. arch. Ernest Krampl, ing. arch. Pavol Krampl,
 - Generel plynofikácie mesta Kremnica, 1984
 - Koncepcia obnovy kultúrnych pamiatok v MPR Kremnica – r. 1985 – do roku 2000
 - Inžiniersko-geologická mapa Kremnice M 1:5000 – IGHP Žilina, 1988
 - R. 1988 – Návrh vymedzenia ochranného pásma MPR Kremnica (roku 2000 zrušené po vyhlásení PZ v roku 1999)
 - Návrh na rozšírenie hraníc mestskej pamiatkovej rezervácie Kremnica – rok 1989
 - 23. mája 1990 - uznesením vlády SR č. 239 sa vymedzila nová hranica PR, do ktorej sa zahrnula ešte zástavba na Dolnej, Kutnohorskej, Ulici P. Križku a Zechenterovej ulice
 - Roku 1989 – predložený 1.návrh na vyhlásenie pamiatkovej zóny „Územie banských diel v okolí Kremnice“ (prešlo 4 prerokovania do roku vyhlásenia – rok 1999)
 - Bodová hodnotová diferenciácia katastr.územia mesta Kremnica, Stavoprojekt B. Bystrica, 1991
 - Generel zelene – ZAAR Trnava, 1993
 - Kremnica – Rembíz – odvodnenie územia – štúdia, Hydroeco B.Bystrica ,1996
 - Kremnica – zachytávanie povrch. vód pri tenisových kurtoch, Hydroeco B.Bystrica, 1998
 - R. 1999 vyhlásenie „Územia banských diel v okolí Kremnice“ i s Kremnickými Baňami za pamiatkovú zónu
 - Regionálna agenda 21 pre Stredné Slovensko, Bratislava 2000
 - Koncepcia rozvoja bývania do roku 2005, výhľad do r. 2010
- podklady zapožičali:
- archív Pamiatkový úrad SR Bratislava, KPÚ Banská Bystrica – pracovisko Kremnica
 - archívu MV SR , Štátny oblastný archív Kremnica
 - Krajský katastrálny úrad B. Bystrica, Správa katastra Žiar nad Hronom
 - Národná banka Slovenska – Múzeum mincí a medailí Kremnica
 - Mesta Kremnica, Obec Kremnické Bane
 - Súkromné zberatelia, z rodinných albumov (J.L., I.A., O.F., N.H., I.H., T.K., J.M., V. J.)

I – 4. 4 Prehľad podkladov – STARŠIE A DIELČIE ZÁSADY, stanoviská

1/ Zásady pamiatkovej starostlivosti Kremnica

- a/ spracovateľ: Štátny ústav pamiatkovej starostlivosti Bratislava
- b/ dátum spracovania: december 1984
- c/ Obsah – text – historický a stavebný vývoj
 - charakteristika súčasného stavu historického sídelného útvaru
 - urbanistické, architektonické a výtvarné hodnoty,
vyhodnotenie a zdôvodnenie ochrany
 - vymedzenie územia MPR a ochranného pásma
 - stanovenie podmienok a opatrení pre stavebnú a hosp. činnosť
- prílohy: - zoznam objektov KP – v ÚZKP
 - zoznam – návrh objektov na zápis do ÚZKP
- grafická dokumentácia: mapa M 1:50 000 – širšie vzťahy
mapa M 1: 2000 - Zásady PS
- fotodokumentácia

2/ Zásady pamiatkovej starostlivosti – aktualizácia - MPR Kremnica

- a/ spracovateľ: Štátny ústav pamiatkovej starostlivosti Bratislava
zodpovedný spracovateľ: Ing. arch. Jara Lalková
- b/ dátum spracovania: december 1989
- c/ Obsah – text – historický a urbanistický vývoj mesta
 - hodnoty historického jadra Kremnica
 - územné vymedzenie MPR – hranice MPR od r. 1950
 - návrh rozšírenia hranice MPR
 - územné vymedzenie ochranného pásma MPR
 - zásada PS pre MPR
 - zásady PS pre ochranné pásmo
- prílohy – zoznam obj. v ÚZKP na území MPR
 - zoznam obj. v ÚZKP mimo územia MPR
 - zoznam obj. – návrh na zápis do ÚZKP
- grafická časť- mapa M 1: 5 000 – širšie vzťahy
 - mapa M 1: 1000 – zásady PS
- fotodokumentácia

3/ II. aktualizácia zásad pamiatkovej starostlivosti pre pamiatkovú rezerváciu Kremnica

- a/ spracovateľ: Národné pamiatkové a krajinné centrum,
Slovenský pamiatkový ústav Bratislava
spracovali: Ing. arch. Viera Dvořáková, Ing. arch. Ľudmila Husovská
- b/ dátum spracovania: júl 1996
- c/ Obsah – text – aktualizácia zásad z roku 1989, najmä rezervné plochy.
 - grafická časť – mapový podklad č. 2 – aktualizácia zásad

- Mestské zastupiteľstvo v Kremnici Uznesením č. 177/92 dňa 26. 10. 1992 zobraalo na vedomie a súhlasi s Aktualizáciou zásad pamiatkovej starostlivosti MPR Kremnica, spracovaných Štátnym ústavom pamiatkovej starostlivosti Bratislava, pozmenených na základe pripomienok z pracovného rokovania, konaného dňa 16. 6. 1992 na SUPS stredisko Kremnica.

- 4/ Zásady - Informačný systém a výklady – Kremnica , január 1993
- 5/ Zásady – Zeleň Kremnica, marec 1993,
Poznámka: v predkladaných zásadách je zeleň prepracovaná !
- 6/ Zásady pre pešiu zónu Kremnica - 1994
- 7/ Zásady – oplotenie pri štátnej ceste I/65 Horváthova ulica (časť) v Kremnici, marec 2002,
- 8/ Rozhodnutie KPÚ B. Bystrica č. BB-02/1226/398/Mar zo dňa 9.09.2002 k zámeru výstavby individuálnej bytovej výstavby v lokalite Veterník, k. ú. Kremnica
- 9/ Stanovisko KPÚ B. Bystrica č. BB-03/1178/518/Mar zo dňa 30. 05. 2003 k doplnku k ÚPN SÚ Kremnica – časť pri sypárnii,

I. – 4.5 Prehľad podkladov - POUŽITÁ LITERATÚRA (výpis)

- archív SNM – Etnografický ústav Martin (kartotéka)
- Atlas SSR - SAV Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie rok 1980
- Bakoš O.E. – Príchod jeho majestátu Bratislava 1997
- Balážová – neskorobarok.soch.výzdoba býv.farského kostola Blahoslavenej Panny Márie Dipl.práca Blava FF UK Blava, Katedra dejín výt.vumenia r.1999
- Banské mestá na Slovensku Osveta Martin 1990, str. 265
- Bergfest A. – Kremnické baníctvo I.- V., rukopis, ŠÚBA Banská Štiavnica rok 1956
- Bernstein Peter I. – Dějiny zlata Grada 1999
- Bornemisza J. – Kremnica, Nová Baňa a okolie, Zvolen 1934
- Borovský Samu Dr. – Magyarország Vármegyéi és Városai, Budapest ? 1901
- Bulla P., Gayer B., Horák a kol. – Kremnica Bratislava 1959
- časopis Hutník- na pokračovanie – Ing. Kafka
- Finka O. – Zlatá Kremnica, pre KBS s.r.o. – Neografia Martin 1995
- Fröhlich J.G. – Kuneschhau, Stuttgart 1974
- Gayer B. - Baníctvo zlata a striebra v Kremnici
- Gayer B. - Dedičné štôlne v Kremnici A KPÚ B.Bystrica - pracovisko Kremnica r. 1996
- Gayer B. - Karol šachtová banská spoločnosť v Kremnici
- Gayer B. - Kremnická stará komora a jej komorskí grófi
- Gayer B. - preklad - A. Péch - Dějiny Dolnouhorského baníctva
- Gayer B. - preklad - E. Windakiewicza - vodné hospodárstvo
- Gayer B. - preklad - E. Windakiewiez - O Kremnickom baníctve
- Gayer B. - preklad - Správa A. Pécha, banského radcu v Kremnickom baníctve z roku 1879
- Gayer B. - Slovník nemecko-slovenský na pomoc bádateľom banickej história detto
- Gayer B. - Správa z r. 1904 Inz.Knöpflera O Kremnickom baníctve
- Gayer B. - Šachty a štôlne zaznamenané v mapách kremnického baníctva
- Gayer B. - Zoznamy banských máp od r. 1754 - 1950
- Gretsch Doppler – Johannesberg Stuttgart 1986
- Grosch W. – Blaufuss, Stuttgart 1996
- Hoššo J. – Výsledky hist.-archeol.výskumu mestk hradu 1989
- Hruška E. – Problémy súč.urbanizmu,str.292 Príkl.zo stred.Slovenska SAV Bratislava 1966
- Chalupecký V. – Staré Slovensko Bratislava 1923
- Janota Ľ. –Slovenské hrady, nakl.slov.ligy Bratislava repro rok (1938)
- Kamenický Stredoslovenské striebro a jeho hutícke spracovanie v 18.stor.str.97-115
- Katolícke noviny r. 107, 1992 č. 12, str.3, Príspevok k cirk. Dejinám Kremnice
- Kazimír Š., Hlinka J. – Kremnická mincovňa 1328 – 1978 Martin 1978
- kol. autorov - Súpis pamiatok na Slovensku, Obzor Bratislava 1968, 1969
- kol. autorov - Vlastivedný slovník obcí na Slovensku Veda vydav. SAV rok 1977
- kol.- Encyklopédia Slovenska VEDA vyd. SAV Bratislava 1979
- Krásy Slovenska r.74, č.1-2, str. 22,Nešpor – Krem.mestský hrad – história (20.1.1997)
- Krem.noviny r.3,1994 č.1 str. 7, Šeňová čo skrýva krem.nám.(archeológia)
- Krem.noviny r.5 č.9 str.1 – Lycius A. – Krem.gymn.pred 140.výr. (24.4.1996)
- Kremnická štátna mincovňa 1328 – 1561 – 1961 Bratislava 1962
- Kremnické noviny (XII ročníkov, mesačník
- Kremnický rumaj – hist.-spol.občasník roč. I-II, r. 2001 – 2003, články
- Križko P. – Z dejín banských miest na Slovensku, Bratislava SAV 1964, 353 str.
- Lamoš T. – Archív mesta Kremnice – Sprievodca po fondech a zbierkach Bratislava 1957
- Lamoš T. – Sídelný zemepis Kremnice Bratislava 1948
- Lamoš T. – Vznik a poč.bans.a mincov.mesta Kremnice 1328–1430, Stred.vyd.B.B. 1969
- Lehotský A. –Zborník Spojeného banského revíru pre Slovensko a podkarpatskú Rus, Kremnické štátne bane v Bratislava, 1938
- Littrich Anton, Antal Pavol - Kremnické Bane OÚ Kremnické Bane 1998

- Matunák M. – Cirk. dejiny slob.a hl.bans.mesta a okolia Kremnice, Kremnica 1932 (387str)
- Matunák M. – Z dejín slobodného a hlavného banského mesta Kremnice, Kremnica 1928
- Mayerl Benedik – Dejiny krem.františkánov z r. 1742 – Historia conventus, Rím.kat.farský úrad Kremnica
- Mazúrek J. – Antropogénne formy rel. v krem.ban.oblasti,Zb.SNM r. IX, str. 279-309
- Mazúrek J. – Banská činnosť a jej odraz v prír.prostr.krem.b.o., Zb. Kremnica 1992
- Mencl V. – Lid.arch.v Československu, časť 7,str.512–522 Academia naklČSAV Praha1980
- Mencl V. – Stredoveká architektúra na Slovensku Praha 1937
- Novák J.a kol., Zborník prednášok - Kremnica, Vydat. Gradus 1992
- Novotný J. – Zeleň ve měste Praha 1958
- Ochrana pamiatok 13 – str. 138-153 Dvořáková, Husovská - Príspevok k urb.-arch.vývoja a ochrana Bratislava Obzor 1988
- Ochrana pamiatok 13 – str. 165 - 190
- Oriško Štefan – KREMница – pamiatková rezervácia Fatran Bratislava 1984
- Pamiatky a múzeá 1997 č.3, str. 24-28, Paulusová – Kremnica - hrad
- Pamiatky a múzeá VI, č.2 1956 – Šásky L. – Kremnica, str. 54 - 70
- Pamiatky a múzeá, č.3 1997 str.24-28- Paulusová S. – Mestský hrad v Kremnici
- Pamiatky a príroda 1978 č. 4 str.16 – Floreková – Stredov.opev.slob.bans.mesta Kremnica
- Pamiatky a príroda 1983, č. 2 str. 16 – 19, Mrvová V. - Obnova mešt.d.č. 13 v Kremnici
- Pamiatky a príroda 1983, č. 2 str.20-25, Husovská – Kaplnky sv. Ondreja v Kremnici
- Pamiatky a príroda č.1,1981 str.31-34, Husovská – Obnova kostola sv. Kat.a hr.areálu
- Pamiatky a príroda r.15,1986 č.1, str.9 –16, Husovská – Kremnica - Zásady
- Pittner A. – Oberturz a Unterturz, Stuttgart 1992
- Príroda a spol. XXXVI, 1987 str. 20 – 24 - Oriško Š- Zlaté mesto Kremnica – Ume.- hist.vývin a pamiatky
- Prokein S. - Honneshau, Stuttgart 1987
- Ratkoš P. – Dejiny Žiaru nad Hronom Vydatelstvo Osveta 1978
- Ratkoš P. – Vznik a počiatky banských miest na Slovensku, Hist. štúdia XIX, 1974
- Slov.národopis 7, 1959, str.3-54 – Pražák V.-Prispévky k studii lidových staveb v bývalé německé jazykové oblasti při Kremnici
- Spravodaj Banský výskum č. 4-5/2000 – Z dejín baníctva a mincovníctva v Kremnici
- Šásky L. – Kamenná krása našich miest Vydat. Osveta 1981
- Špiesz A. – Slob.kráľovské mestá na Slovensku v rokoch 1680 – 1780, vyd.Košice 1983
- Vančo M. – Stredoveké rotundy na Slovensku, str. 120-124,Chronos Bratislava 2000
- Vasiliak – Mestské hrady a zámky
- Vasiliak – Slovenská republika z vtácej perspektívy, Osveta Martin 1970
- Verejná správa 1995 č. 12, str. 10-11 – Nárožný –Florény dnešnej Kremnice
- Verejná správa 1998 č.25,str.11- Nárožný – Kompetentne so znalosťou vecí
- Verejná správa 2002 č.11, článok – Nárožný, erb,
- Vlastivedný čas. R.40, 1991 č.1, str.24 – 28, Šásky – kult.pamiatky Kremnice
- Vlastnivedný časopis r.39, 2/1990 - Kremnica
- Vozár J. – Zlatá kniha banícka (B.Š., Kremnica, B.B.), Veda vydat SAV Bratislava 1983
- Vydra J. – Lidové stavitelství na Slovensku – praha 1925
- Vydra J. Ľudová architektúra na Slovensku, SAV Bratislava 1958
- Zborník MMM k výročiu – Kremnica 2000 - Hošo J. –Kremnica a jej reg. a nadreg.postavenie vo svetle archeol.výskumu str. 13-21
- Zborník SBM IX 1979, str. 121 – 127, Kupča – Súpis stúp, mlynov, splavov a hút v Kremnici z roku 1578
- Zborník SBM XVIII 1997, str.113 – Žilák –Z dejín kameninovej fabriky v Kremnici
- Zborník SNM 73, Etnograf.20, 1979, str.214-265- Strelec K. – Ľudová arch. v baníckej oblasti Kremnica,
- Zborník SNM II, Bratislava 1941 – Pražák – problém vzniku jednospochodového domu v Čičmanoch (Pomer k domu nemeckému v okoli Kremnice)

I – 5. PREHĽAD spracovaných štúdií a ÚZEMNO-PLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ

A/ - Územný plán VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU

I. - BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

a/ spracovateľ: URKEA s.r.o., Urbanizmus, krajinná ekológia, architektúra,
974 00 Banská Bystrica, Zvolenská cesta č.20

zástupca firmy – Ing. arch. Ľudovít Jankovič,
hlavný koordinátor – Ing. arch. Mária Chocholová

b/ dátum: september 1998

c/ schválila: Vláda SR uzn. č. 394 z 9.6.1998.

Nariadenie vlády SR, ktorým sa vyhlásila jeho záväzná časť, bolo uverejnené v Zbierke zákonov SR č. 263/1998, čiastka č. 99, dňa 18.augusta 1998.

Krajský úrad v Banskej Bystrici - potvrdil pečiatkou a podpisom – platnosť ÚPN VÚC Banskobystrický kraj,

II. - ÚPN VÚC Kremnické vrchy (ÚPD veľkého územného celku)

a/ spracovateľ: Urbion Banská Bystrica

b/ dátum: rok 1988

c/ schválený: Uznesením rady S KNV č. 186/87 zo dňa 23. 06. 1987

B/ - Územný plán regiónu:

I. - UŠ okresu Žiar nad Hronom

a/ spracovateľ: AURA Banská Bystrica

b/ dátum: R 1996,

c/ schválil:

II. - ÚHZ pre ÚPN VÚC

okresov B. Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom

a/ spracovateľ: AURA Banská Bystrica

b/ dátum: R 1997

c/ schválil:

C/ - Územný plán obce:

I. - ÚPN SÚ Kremnica:

a/ spracovateľ: URBION – Štátny inštitút urbanizmu a územného plánovania
Banská Bystrica

b/ dátum: jún 1978

c/ schválil: Rada SKNV v Banskej Bystrici uznesením č. 144/78
zo dňa 12. 12. 1978

II. - Doplňok č.1 - ÚPN SÚ Kremnica – Jazerný dvor

a/ spracovateľ: Architektonický ateliér, Ing.arch. Hanzalík, Bratislava
b/ dátum: august 1995

c/ schválený: Uznesením MsZ č. 28/9604 zo dňa 1. 04. 1996

D/ - Územný plán zóny:

I. - ÚPN CMZ Kremnica:

a/ spracovateľ: URBION – Štátny inštitút urbanizmu a územného plánovania
Banská Bystrica

b/ dátum: r. 1976

c/ schválil: Rada SKNV v Banskej Bystrici uznesením č. 119/77 – II
zo dňa 26. 10. 1977

II. - ÚPN ŠRZ Kremnica

a/ spracovateľ: Stavoprojekt, Rudlovská č. 1, Banská Bystrica

b/ dátum: koncept – 02/1983, návrh – 11/1985

c/ schválil: Rada OVN v Žiari nad Hronom uznesením č. 160/87
zo dňa 19. 06. 1987

III. - ÚPN – Z Skalka (Stredisko cestovného ruchu a rekreácie Skalka)

a/ spracovateľ: Športprojekt, Bratislava

b/ rok 1988

c/ neschválená

IV. - ÚPD VÚC Kremnické vrchy –

- Zmena ÚPN Z komplexného strediska rekreácie na cestovného ruchu Skalka

a/ spracovateľ: URKEA s.r.o., Banská Bystrica

b/ dátum: rok 2002

c/ schválený: Uznesením MsZ v Kremnici č. 244/0211 dňa 18. 11. 2002,
záväzná časť vyhlásená VZN mesta č. 18/2002

E/ - iné:

- Návrh na rozšírenie hraníc zastavaného územia Kremnice (5 lokalít)

a/ spracovateľ: Mesto Kremnica

b/ dátum: máj 2001

F/ - zadaná dokumentácia:

V apríli 2003 bola zo strany obstarávateľa – Mesta Kremnica – vyhlásená verejná
súťaž na "Vypracovanie Územného plánu mesta Kremnica".

Mestské zastupiteľstvo schválilo :

- Uznesením č. 228/0211 dňa 4. 11. 2002 finančné zabezpečenie
a zabezpečenie územno-plánovacej dokumentácie mesta Kremnica.

- Uznesením č. 248/0211 dňa 18. 11. 2002 spracovanie Územného plánu mesta
Kremnica v harmonograme:

rok 2003 – prieskumy a rozbory,

rok 2004 – koncept riešenia, návrh

rok 2005 – čistopis.

I. – 6 SKRATKY, vysvetlenie pojmov

Skratky používané v texte :

NKP - národná kultúrna pamiatka

PR - pamiatková rezervácia

PZ - pamiatková zóna

ÚZPF SR - Ústredný zoznam pamiatkového fondu Slovenskej republiky

Svetové strany :

S - sever

J - juh

V - východ

Z - západ

SV - severovýchod

SZ - severozápad

JV - juhovýchod

JZ - juhozápad

Vysvetlenie technických pojmov :

Ag - argentum , striebro – chemický prvok

Amalgamácia – postup získavania zlata a striebra z rudy ortuťou

Au – aurum – zlato – chemický prvok

Banská voda – voda vnikajúca do banských priestorov a z nich vytiekajúca

Banské drevo – guľatina určená na vystuženie banských priestorov

Banský podnikateľ – ťažiar – právnická osoba, ktorá financuje dobývanie úžitkového nerastu

Bohatá ruda – ruda so zvlášť vysokým obsahom úžitkového nerastu

Brekcia – hornina skladajúca sa z úlomkov a zrín spojených minerálnym tmelom

Čelba – predná, čelná plocha razeného banského diela

Čierny prach – trhavina zložená z dreveného uhlia, síry a draselného liadku; v baníctve prvýkrát použitý r. 1627 v Banskej Štiavnici

Dedičná štôlňa – hlavné odvodňovacie dielo (chodba) banského revíru

Dobývka – banské dielo, kde sa rúbe úžitkový nerast

Elektrum – minerál zlata; obsahuje cca 65 % zlata a 35 % striebra

Exploatácia – praktické využitie ložiska úžitkového nerastu na priemyselnú výrobu

Fárať – vstúpiť, alebo sa spustiť do bane

Flotácia – oddelenie úžitkových zložiek z rmutu pomocou vzduchových bublín

Flúdor – kanál – kanál na rozvod vody

Gápeľ – stroj poháňaný koňmi alebo vodným kolesom, slúžil na zvislú dopravu – ťažný stroj

GKH – Goldkunsthändlung – ťažiarska erárska spoločnosť

Hlavná chodba – hlavná dopravná alebo vetracia aj odvodňovacia chodba

Híbenie – razenie zvislého alebo veľmi strmého banského diela z hora nadol

Hradlo – výhybňa na železnici

Hrúbka, žily – mocnosť – vzdialenosť medzi podložím a nadložím žily (kolmá)

Huntik – banský (dopravný) vozík

Chudobná ruda – ruda s malým obsahom úžitkovej zložky

Jalovina – hornina bez obsahu úžitkovej zložky

Jama – šachta – zvislé banské dielo; slúži na dopravu a vetranie z hora na dol

Kal – odpad z preplavovania rudy

Komín – banské dielo spájajúce dva obzory (výstupky), razí sa z dola na horu

Koncentrát – v úpravni získaný produkt bohatý na úžitkový nerast

Kovnatosť – obsah kovu v rude vyjadrený v %

Kľukový hriadeľ s vodným kolesom (priemeru 4,6m) –
Ložisko – prirodzené nahromadenie úžitkového nerastu
Mocnosť žily – viď hrúbka
Mulda – prieplina pretiahleho tvaru
Nadložie – vrstvy ležiace nad žilou
Nárazisko – rozšírené miesto pri šachte, kde sa manipuluje s banskými vozmi - naráža
Odval – nesprávne halda, miesto kde sa vysýpa jalovina – odpad z bane
Odžílok – rudná žila, ktorá odbočuje od hlavnej
Ohlbeň – miesto na povrchu, kde je položený základný veniec telesa šachty
Okov – drevená okovaná nádoba (sud); slúžil na dopravu v šachte
Pinga – priepladlina v teréne (kuželová jama) – pozostatok zavaleného zvislého diela
prípadne zavalená dobívka – prejav vplyvov dobívania
Počva – spodná plocha banského diela
Precipitát – vyzrážaný kov – odfiltrovaný – s prímesami kovov
Prekop – vodorovná chodba razená kolmo na smer žily
Razenie – vylamovanie banského diela v hornine
Revír – baňa s vlastnou organizáciou práce
Riesen doprava – predchodca koňajovej dopravy (na drevených hranoloch), v Kremnici
zavedená v roku 1564 ako unikát
Rmut – zmes vody a jemného kalu
Rozdružovanie – oddelovanie úžitkového nerastu od jaloviny
Ruda – nerast, z ktorého je možné vyrábať kov v priemyselnom meradle
Rudná žila – kompaktná výplň dutín zemskej kôry s obsahom minerálnych látok
Rýdzosť – váhový pomer čistého zlata k ostatným kovom v zliatine
Sb – stíbium – antimón – chemický provok
Sledná chodba – chodba razená po žile – sleduje žilu
Slepá jama – šachta – zvislé dielo, ktorého ohlbeň nie je na povrchu
Smerná chodba – chodba razená v smere žily (rovnobežne), nie po nej
Staničenie – značka označujúca vzdialenosť napr. od ústia štôlne
Stojka – podpora zachytávajúca zvislé – stropné tlaky
Stupa – staré zariadenie na drvenie rudy pomocou tŕkov – poháňané vodným kolesom
Sýp – zvislé alebo strmé banské dielo používané na dopravu rudy samospádom
Šachta – viď jama
Šlamovňa – miesto, kde sa spracováva rmut s obsahom úžitkových kovov
Šlich – usadený kal s obsahom úžitkových kovov
Štôlňa – vodorovné banské dielo – chodba, ústie na povrchu
Tažiar – viď banský podnikateľ
Úvodné dielo – hlavný vstup do bane – štôlňa, šachta
Vejár (žil) – vývoj žil pripomínajúci vejár; od hlavnej štruktúry odbočujú žilky, ktorých sklon sa
postupne mení až do protisklonu
Veraj – drevená výstuž pozostávajúca z dvoch stojok a stropnice
Vsádzica – ruda, ktorá sa vkladá do procesu úpravy
Východ – výchoz žily – časť žily viditeľná na povrchu
Výťažnosť – pomer úžitkovej zložky v produkte ku jeho množstvu vo vsádzke v %
Zalomenie (napr. šachty) – zával šachty z prelomenej výstuže (drevo)
Zlatinka – zlato (elektrum) vyskytujúce sa vo forme pliešku
Zmáhanie – práca na obnovení skôr vyrazeného a zavaleného diela
Zrubová výstuž – sústava verají (prípadne stojok) postavených tesne vedľa seba
Žila – nerastná výplň trhliny v zemskej kôre